

RYŚ: PIOTR OWORUS

Górnicy znad morza

Jeśli na początku grudnia spotkają Państwo na Pomorzu osoby ubrane w czarny strój galowy z charakterystycznym czako i pióropuszem, to wcale nie musi być delegacja ze śląsko-dąbrowskiej „S”. We wspomnienie św. Barbary (4 grudnia) swoje święto obchodzą bowiem nie tylko górnicy, ale także pracownicy innych zawodów związanych z poszukiwaniem i wydobywaniem paliw kopalnych (m.in. węgiel brunatny i kamienny, ropa naftowa, gaz ziemny) – np. geolodzy i pracownicy sektora gazowego (na Pomorzu: gdańskich oddziałów Polskiej Spółki Gazownictwa i Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System). Barbórkę obchodzą także pracownicy Lotos Petrobaltic, firmy zajmującej się poszukiwaniem i eksploatacją ropy naftowej i gazu ziemnego, głównie w polskiej strefie ekonomicznej Morza Bałtyckiego. Spółka posiada cztery koncesje terytorialne na wydobywanie ropy i gazu zlokalizowane wzdłuż pomorskiego odcinka wybrzeża Bałtyku, od Helu przez Rozewie po Łebę (w odległości kilkudziesięciu kilometrów od lądu). Ich zasoby szacuje się na kilkadziesiąt milionów barytek i metrów sześciennych.

Ten ostatni przykład pokazuje, że chociaż w porównaniu z innymi regionami Polski potencjał zasobów geologicznych na Pomorzu nie jest wielki, ma swoje walory. Eksploatuje się tu ponad 120 kopalni, od piasków, itów i żwirów przez kruszywa i kredę po... bursztyn. Osobny temat stanowią zasoby gazu łupkowego, szacowane na 1,4 do 3 bln metrów sześciennych. Na marginesie – jeśli dodamy do tego energię wiatrową, słoneczną i wodną, Pomorze okazuje się prawdziwym hubem energetycznym, z pełną paletą źródeł energii.

Bardzo ciekawy przykład pomorskich zasobów geologicznych stanowią złoża soli kamiennych i potasowo-magnezowych zlokalizowane nad Zatoką Pucką (okolice Kosakowa i Mechelinek). Nie są one eksploatowane (wydobywane), ale służą człowiekowi i gospodarce w inny sposób. Posiadają tzw. kawerny, czyli duże puste przestrzenie, które stanowią swoiste podziemne i naturalne magazyny gazu ziemnego lub ropy naftowej. Okazuje się, że natura stworzyła takie warunki szczelności i zatlaczania paliw, które człowiekowi trudno odtworzyć. W zbiornikach kawernowych w Kosakowie od 2015 r. można magazynować nawet 150 mln metrów sześciennych gazu. Jednym słowem – nie tylko we wspomnienie św. Barbary warto pamiętać, jakie bogactwo kryje w sobie ziemia, także ta pomorska. I korzystać z niego umiarkowanie i rozsądnie.

Korzystamy z dofinansowania
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Gdańsku

Redakcja: Adam Chmielecki

KSIĄŻKA POD CHOINKĘ

Czas na prezenty!

Nie oszukujmy się – każdy lubi dostawać prezenty. Są też tacy, którzy lubią je dawać. I właśnie dla tych chcących zabawić się w świętego Mikołaja przygotowaliśmy mały poradnik, który pomoże wybrać wartościowe i ambitne, a jednocześnie nierużające kieszeni podarunki z okazji świąt Bożego Narodzenia. Pamiętajmy, że wręczanie prezentów to nie tylko sprawianie radości, ale również okazja do wyrażenia własnej tożsamości i... przemycenia naszych wartości.

Encyklopedia Solidarności

Pod koniec jubileuszowego roku 35-lecia „Solidarności” warto raz jeszcze wrócić do blisko czterech dekad związkowej działalności. Książka pt. „Solidarność. Kronika lat walki 1980–2015” to jedna z niewielu publikacji, które opisują dzieje „S” zarówno przed, jak i po 1989 roku. To ważne, bo pokazuje ciągłość tradycji, tożsamości i działalności Związku. Autorami książki są redaktorzy „Tygodnika Solidarność”, co gwarantuje zachowanie związkowego „wycucia”. To bardzo elegancko wydana pozycja – 160 stron na kredowym papierze, z dziesiątkami kolorowych fotografii, w twardej oprawie z obwolutą – która idealnie sprawdzi się jako ambitny świąteczny prezent. To nie było łatwe 35 lat, o czym świadczy podtytuł albumu. To rzeczywiście kronika walki, rozpisana na poszczególne daty, zarówno te powszechnie znane, jak i te właściwie zapomniane. Kronika niezwykle aktualna, która zaczyna się od przypomnienia fragmentów kazania Prymasa Tysiąclecia kard. Stefana Wyszyńskiego na Jasnej Górze 26 sierpnia 1980 r., będącego reakcją na strajki sierpniowe, a kończy na protestach społecznych przeciw rządowi PO-PSL oraz spotkaniu prezydenta elekta Andrzeja Dudy z przewodniczącym „Solidarności” w czerwcu 2015 r.

Tę książkę warto mieć w swojej bibliotece chociażby z jednego tylko powodu. Pokazuje ona, że „Solidarność” z jednej strony jest związkiem zawodowym o chrześcijańskiej tożsamości, z drugiej – nie bójmy się wielkich słów – ważnym elementem społeczeństwa obywatelskiego i strażnikiem polskich wartości.

J. Kloosiński, K. Świątek, Ewa E. Zarzyca, *Solidarność. Kronika lat walki 1980–2015*, Kraków 2015.

Nowa jakość

Jeszcze kilkanaście miesięcy temu lekceważony, wyśmiewany, a wielu osobom nieznanymi. Obecnie autor najbardziej imponującego sukcesu wyborczego od lat i najpopularniejszy polityk nad Wisłą, symbolizujący zmianę pokoleniową w polskim życiu publicznym. Młody i przystojny, ale przede wszystkim pracowity, dobrze wykształcony i wychowany (gratulacje dla rodziców!), polityczne szlify zdobywający pod patronatem śp. prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Taki jest prezydent Andrzej Duda.

Książka – wbrew tytułowi skupiająca się nie tylko na polityce – w przystępny, ale nie płytki sposób opisuje drogę utalentowanego prawnika i prawnego polityka, a jednocześnie harcerza i... uczestnika akademickich mistrzostw świata w narciarstwie alpejskim. Jak podsumowuje autor książki, wyzwania podejmowane przez Andrzeja Dudę na każdym etapie jego działalności w polityce zdeterminowane są przez takie pojęcia, jak „służba”, „misja” i „powołanie”.

To optymistyczna lektura z morałem. Pokazuje, że żadna pozycja w życiu nie jest dana raz na zawsze, a buta i arogancja zostaną ukarane. Przecież kilka miesięcy przed wyborami pewien redaktor naczelny jednej z ogólnopolskich gazet przekonywał, że Andrzej Duda zostanie prezydentem tylko wtedy, gdy jego przeciwnik (dziś już niesławnej pamięci) „przejedzie po pijanemu na przejściu dla pieszych zakonnicy w ciąży”. Tymczasem Duda udowodnił prawdziwość słynnej tezy Mahatmy Gandhiego: „Najpierw się ignorują. Potem się z siebie śmieją. Później z tobą walczą. Później wygrywasz”.

Marcin J. Moneta, *Misja. Polityczna biografia Andrzeja Dudy*, Warszawa 2015.